

Vážená tazatelko, vážený tazateli,

byl(a) jste vybrán(a) ke spolupráci na výzkumu č. 89 - 2, který se zabývá sledovaností zahraničních sdělovacích prostředků a některými aktuálními politickými otázkami.

Při rozhovoru dodržujte všechny zásady Základních pokynů pro tazatele. U dotazníku si všimněte především uvozovek označujících čtený text; TEXTY, KTERÉ SE DOTÁZANÉMU NEČTOU, JSOU PSÁNY VELKÝM PÍSMEM. Pozorně rovněž sledujte, které otázky jsou filtrované, jsou jako vždy označeny svíslou vlnovkou.

Všechny odpovědi na otevřené otázky (včetně dotazu na zaměstnání dotázaného) vypište co nejpřesněji (u ot. č. 31, 35 a 36 nás zajímá především to, zda dotázaní hodnotí sledované skutečnosti kladně nebo záporně - zda s nimi souhlasí nebo nesouhlasí).

Zvláště Vás chceme upozornit na otázku č. 15, u níž nejdříve vypíšete částku, kterou uvede dotázaný, na předtištěnou linku a potom údaj zakódujete do hranatého okénka zaokrouhleně v tisících Kčs. Např. 2 000 , 20 000 apod. (1 000 a částky menší jak 1 000 kódujete).

Děkujeme Vám za pečlivé a včasné splnění úkolu a přejeme mnoho úspěchů při dotazování.

J. Šubrt
PhDr. Jiří Šubrt
odpovědný řešitel

"Dovolte, abych Vám položil několik otázek, o kterých se dnes hovoří mezi lidmi."

1. "Od začátku r. 1989 již uplynulo několik měsíců. Která událost Vás v tomto období nejvíce zaujala?"

.....
.....

POKYN: PODEJTE DOTÁZANÉMU LÍSTEK A.

DENNĚ NEBO TĚMĚR DENNĚ	1 - 3x TÝDNĚ	MÉNĚ ČASTO NEŽ 1x TÝDNĚ	VŮBEC NE
1	2	3	4

2. "Řekněte mi, prosím, jak často

- a) posloucháte Československý rozhlas, 1 2 3 4
- b) se díváte na Československou televizi, 1 2 3 4
- c) čtete naše noviny?" 1 2 3 4

3. "Domníváte se, že vliv československých sdělovacích prostředků, tj. televize, rozhlasu a tisku na myšlení lidí u nás v současné době

- roste, 1
- je stejný jako dříve, 2
- nebo klesá?" 3
- NEVÍ 4

4. "Sledujete alespoň občas vysílání televize

	ANO	NE
a) Sovětského svazu	1	2
b) NDR	1	2
c) Maďarské lidové republiky	1	2
d) Polské lidové republiky	1	2
e) západoněmecké nebo rakouské?"	1	2

POKYN: OTÁZKU Č. 5 POLOŽTE TOMU, KDO ODPOVĚDĚL NA OTÁZKU 4e) ALTERNATIVOU 1(ANO). PODEJTE DOTÁZANÉMU LÍSTEK A.

5. "Jak často sledujete v západoněmecké nebo rakouské televizi

DENNĚ NEBO TĚMĚR DENNĚ	1 - 3x TÝDNĚ	MÉNĚ ČASTO NEŽ 1x TÝDNĚ	VŮBEC NE
1	2	3	4

- a) filmy 1 2 3 4
- b) zprávy 1 2 3 4
- c) sportovní přenosy 1 2 3 4
- d) komentáře k politickým a hospodářským událostem 1 2 3 4
- e) hudební pořady 1 2 3 4
- f) hry a seriály 1 2 3 4
- g) zábavné pořady, soutěže 1 2 3 4
- h) cestopisné pořady 1 2 3 4
- i) dětské pořady, např. pohádky ... 1 2 3 4
- j) jiné pořady? Pokud ano, uveďte prosím, jaké?"

6. "Posloucháte alespoň občas vysílání

	ANO	NE
a) britského rozhlasu BBC (Londýn) ..	1	2
b) Hlasu Ameriky	1	2
c) západoněmeckého rozhlasu Deutschlandfunk	1	2
d) Svobodné Evropy	1	2
e) Vatikánu	1	2
f) nebo jiné zahraniční rozhlasové stanice. Pokud ano, uveďte, prosím, které?"	1	2

POKYN: OTÁZKY Č. 7 A 8 POLOŽTE TOMU, KDO V OTÁZCE Č. 6 ALESPŇ JEJEDNOU ODPOVĚDĚL ALTERNATIVOU 1(ANO). PODEJTE DOTÁZANÉMU LÍSTEK A.

7. "Jak často na uvedených rozhlasových stanicích posloucháte

DENNĚ NEBO TĚMĚR DENNĚ	1 - 3x TÝDNĚ	MÉNĚ ČASTO NEŽ 1x TÝDNĚ	VŮBEC NE
1	2	3	4

- a) zprávy 1 2 3 4
- b) informace ze sportu 1 2 3 4
- c) politické a ekonomické komentáře 1 2 3 4
- d) hudební pořady 1 2 3 4
- e) informace o dění v ČSSR 1 2 3 4
- f) informace o vědě a technických novinkách v kapitalistických zemích 1 2 3 4
- g) informace o životě lidí v kapitalistických zemích 1 2 3 4
- h) mše a náboženské pořady 1 2 3 4
- i) informace o přestavbě v SSSR ... 1 2 3 4
- j) informace o situaci v jiných socialistických zemích 1 2 3 4
- k) jiné pořady? Řekněte, prosím, jaké?" 1 2 3 4

8. "Důvodem poslechu zahraničních rozhlasových stanic může být celá řada skutečností. Pokud jde o Vás, posloucháte zahraniční rozhlas

	ANO	NE
--	-----	----

- a) proto, abyste si doplnil informace, které chybějí v našich sdělovacích prostředcích 1 2
- b) posloucháte ze zvyku 1 2
- c) očekáváte hudbu, která se Vám líbí 1 2
- d) chcete znát názor druhé strany 1 2
- e) porovnáváte si jejich informace s tím, co říká náš rozhlas, televize, tisk 1 2
- f) jejich informace jsou objektivnější, pravdivější 1 2
- g) posloucháte ještě z nějakého jiného důvodu? Uveďte, prosím, z jakého?" 1 2

POKYN: PODEJTE DOTÁZANÉMU LÍSTEK B.

9. "Pokuste se, prosím, porovnat informace v naší televizi, rozhlasu a tisku a v západních sdělovacích prostředcích, tj. televizi, rozhlasu a tisku. Které z nich dávají, podle Vašeho názoru, informace

NAŠE TV, TISK, ROZHLAS	NĚKDY NAŠE, NĚKDY ZÁPADNÍ	ZÁPADNÍ TV, TISK, ROZHLAS	NEDOKÁŽE POSUODIT
1	2	3	4

- a) srozumitelnější 1 2 3 4
- b) rychlejší 1 2 3 4
- c) zajímavější 1 2 3 4
- d) pravdivější 1 2 3 4
- e) obsažnější 1 2 3 4
- f) přesvědčivější 1 2 3 4
- g) aktuálnější?" 1 2 3 4

45
51

POKYN: PODEJTE DOTÁZANÉMU LÍSTEK C.

10. "Nyní se pokuste podobným způsobem porovnat informace v našich sdělovacích prostředcích a ve sdělovacích prostředcích jiných socialistických zemí, jakými jsou např. Sovětský svaz, Maďarsko nebo Polsko.

NAŠE TV, TISK, ROZHLAS	NĚKDY NAŠE SDĚL. PROSTŘEDKY JINÝCH SOCIALIST. ZEMÍ	TV, TISK A ROZHLAS JINÝCH SOCIAL. ZEMÍ	NEDOKÁŽE POSUODIT
1	2	3	4

- a) srozumitelnější 1 2 3 4
- b) rychlejší 1 2 3 4
- c) zajímavější 1 2 3 4
- d) pravdivější 1 2 3 4
- e) obsažnější 1 2 3 4
- f) přesvědčivější 1 2 3 4
- g) aktuálnější?" 1 2 3 4

55
58

11. "Dozvídáte se od svých známých, o čem se hovořilo v západním rozhlasu nebo televizi

- často, 1
- občas, 2
- nebo vůbec ne?" 3
- DOTÁZANÝ NEVÍ 4

59

12. "Domníváte se, že působení Západu na myšlení našich lidí v současné době

- zesiluje, 1
- je stejné jako dřív, 2
- nebo se zeslabuje?" 3
- DOTÁZANÝ NEVÍ 4

60

13. "Dostáváte někdy do rukou, čtete česky (slovensky) psané knihy nebo časopisy vydávané v zahraničí, které u nás nesmějí vycházet, nebo tzv. samizdaty, texty psané na stroji, cyklostylované apod.?"

- Ano, poměrně často 1
- Ano, ale jen málokdy 2
- Ně, nedostávám, ale rád bych se na ně podíval 3
- Nedostávám a podobné věci mne nezajímají." 4
- NEVÍ, O CO SE JEDNÁ 5

61

14. "Někteří lidé u nás již sledují družicové televizní vysílání. Máte i Vy možnost jej sledovat?"

- Ano, máte 1
- Nemáte možnost toto vysílání sledovat, ale měl byste o něj zájem 2
- Nemáte zájem o družicové vysílání 3
- Nevíte, o co se jedná." 4

62

POKYN: V PŘÍPADĚ, ŽE V PŘEDCHOZÍ OTÁZCE ODPOVĚDĚL DOTÁZANÝ ALTERNATIVOU Č. 2 ("...MĚL BYCH O NĚJ ZÁJEM") POLOŽTE MU NÁSLEDUJÍCÍ DOTAZ.

15. "Pořízení antény pro příjem družicového vysílání je poměrně nákladná záležitost. Jakou částku byste byl ochoten maximálně za tuto anténu zaplatit?"

63

16. "V ČSSR existují některé organizované skupiny, které vystupují proti lidem, kteří dnes řídí naši společnost. Slyšel jste o některé z těchto skupin?"

- Ano 1
- Ne" 2
- DOTÁZANÝ NEVÍ 3

64

POKYN: OTÁZKY Č. 17 - 18 POKLÁDEJTE POUZE TĚM, KTERÍ NA PŘEDCHOZÍ OTÁZKU (TJ. 16) ODPOVĚDĚLI "ANO" (ALTERNATIVA Č. 1).

17. "Dokázal byste si vzpomenout na název některé z těchto skupin?"

65

18. "Odkud se o těchto skupinách nejčastěji dozvídáte?"

66

POKYN: PODEJTE DOTÁZANÉMU LÍSTEK D.

19. "Přečtu Vám nyní několik názorů, které se vyskytují mezi lidmi. Řekněte mi, prosím, do jaké míry s nimi souhlasíte či nesouhlasíte.

ROZHODNĚ SOUHLASÍM	SPÍŠE SOUHLASÍM	SPÍŠE NE-SOUHLASÍM	ROZHODNĚ NESOUHLASÍM	NEVÍM
1	2	3	4	5

- a) Politický systém v ČSSR je demokratický 1 2 3 4 5
- b) Pouze opoziční politická strana zajistí demokracii 1 2 3 4 5
- c) Systém Národní fronty umožňuje poznávat a vyjádřit názory lidí 1 2 3 4 5
- d) Do Národní fronty by se měly zařadit i organizace, které nesouhlasí s oficiálními názory." 1 2 3 4 5

70

POKYN: OTÁZKU Č. 20 POLOŽTE POUZE TĚM, KTERÍ NA PŘEDCHOZÍ DOTAZ (TJ. 19 d) ODPOVĚDĚLI "ROZHODNĚ SOUHLASÍM" NEBO "SPÍŠE SOUHLASÍM".

20. "Které organizace například by to měly být?"

71

21. "Domníváte se, že u nás je

Velmi potřebná	Potřebná	Málo potřebná	Nepotřebná	DOTÁZANÝ NEVÍ
1	2	3	4	5

- a) přestavba našeho hospodářství 1 2 3 4 5
- b) demokratizace veřejného života 1 2 3 4 5
- c) větší informovanost lidí 1 2 3 4 5
- d) vedoucí úloha KSČ?" 1 2 3 4 5

75

POKYN: PODEJTE DOTÁZANÉMU LÍSTEK D.

22. "Když se hovoří o přestavbě v naší společnosti, máte představu, že

	ROZHODNĚ SOUHLASÍM	SPIŠE SOUHLASÍM	SPIŠE NESOUHLASÍM	ROZHODNĚ NESOUHLASÍM	NEVÍM	
	1	2	3	4	5	
a) Bez přestavby si další rozvoj naší vlasti nelze představit	1	2	3	4	5	☐ 76
b) Lidé, kteří dnes proces přestavby fídlí, jsou zárukou její úspěšné realizace	1	2	3	4	5	☐
c) Je to věc, která se asi nedotáhne do konce	1	2	3	4	5	☐
d) Je to jen propagandistická kampaň, stručně řečeno, mnoho povyku pro nic	1	2	3	4	5	☐
e) Bez přestavby by to šlo taky a dosáhlo by se více	1	2	3	4	5	☐ 80
f) Řada důležitých kroků v procesu přestavby u nás již byla učiněna	1	2	3	4	5	☐
g) Proces přestavby je potřebné urychlit	1	2	3	4	5	☐
h) Přestavba se musí týkat nejen hospodářství, ale všech stránek našeho společenského života	1	2	3	4	5	☐
i) V současnosti se o přestavbě moc mluví, ale vše zůstává při starém?	1	2	3	4	5	☐ 84

23. "Řekl byste, že přestavba u nás a v SSSR probíhá v podstatě obdobně, 1
nebo, že se její průběh v SSSR a u nás v některých věcech mírně odlišuje, ... 2
a nebo si myslíte, že se průběh přestavby v obou zemích odlišuje výrazně?" 3
NEVÍ 4 85

POKYN: OTÁZKU Č. 24 POLOŽTE TĚM, KTERÍ V PŘEDCHOZÍ OTÁZCE, TJ. 23 ZVOLILI ODPOVĚĎ Č. 2 A 3 ("... ODLIŠUJE").

24. "V čem vidíte odlišnost průběhu přestavby u nás a v SSSR?"
.....
..... 86

25. "Myslíte si, že zásada vedoucí úlohy KSČ se u nás realizuje správným způsobem?"
Rozhodně ano 1
Spíše ano 2
Spíše ne 3
Rozhodně ne. 4
NEVÍ 5 87

26. "Domníváte se, že vliv opozičních skupin jako je např. Charta 77 na myšlení a jednání lidí u nás v současnosti
klesá, 1
je na stejné úrovni jako dřív, 2
roste, 3
nevíte, jaký je vliv těchto skupin, ... 4
nevíte o jaké skupiny se jedná?" 5 88

POKYN: OT. Č. 27 - 29 NEPOKLÁDEJTE TĚM, KTERÍ NA PŘEDCHOZÍ OTÁZ ODPOVĚĎELI, ŽE NEVÍ O JAKÉ SKUPINĚ SE JEDNÁ (ALTERNATIVA Č. 5).

27. "A jaký je Váš vztah k požadavkům, které tyto skupiny sledují?"
Rozhodně s nimi nesouhlasíte 1
Spíše s nimi nesouhlasíte 2
Spíše s nimi souhlasíte 3
Rozhodně s nimi souhlasíte" 4
NEVÍM, NEZNÁM JEJICH POŽADAVKY 5
TAKOVÉ VĚCI MNE NEZAJÍMAJÍ 6 89

28. "Dokázal byste svůj vztah k těmto skupinám projevit?"
Ano, dokázal byste ho veřejně projevit 1
Dokázal byste ho projevit, ale ne veřejně 2
Nedokázal byste ho projevit ani veřejně ani neveřejně. 3
NEVÍM 4
TAKOVÉ VĚCI MNE NEZAJÍMAJÍ 5 90

29. "Jaké požadavky, podle Vašeho názoru, tyto skupiny sledují?"
.....
..... 91

30. "Myslíte si, že lidé, kteří rozšiřují materiály, které jsou namířené proti socialistickému zřízení v ČSSR, by měli
být potrestáni podle zákona, třeba i vězením, 1
být potrestáni, ale jen pokutou nebo podobně, 2
nebo si myslíte, že za šíření takových materiálů by neměl být nikdo trestán?" 3
NEVÍM, NEZAJÍMÁ MNE TO 4 92

31. "Jaký je Váš názor na zplnění zákonné opatření k ochraně veřejného pořádku, které bylo přijato v únoru tohoto roku?"
.....
..... 93

POKYN: PODEJTE DOTÁZANÉMU LÍSTEK D.

32. "Jsou podle Vás v poslední době opoziční skupiny aktivnější, protože

	ROZHODNĚ SOUHLASÍM	SPIŠE SOUHLASÍM	SPIŠE NESOUHLASÍM	ROZHODNĚ NESOUHLASÍM	NEVÍM	
	1	2	3	4	5	
a) se v našich sdělovacích prostředcích, tisku, rozhlasu a televizi o nich více hovoří	1	2	3	4	5	☐
b) Dostávají ze Západu více peněz	1	2	3	4	5	☐ 95
c) Více lidí než dřív je nespokojeno s tím, co se u nás děje	1	2	3	4	5	☐
d) Západní rozhlas a televize jim dělají větší reklamu	1	2	3	4	5	☐
e) Je to vlivem vývoje v Polsku, Maďarsku a Sovětském svazu?"	1	2	3	4	5	☐ 98

POKYN: PONECHTE DOTÁZANÉMU LÍSTEK D.

33. "Často se v poslední době hovoří o vývoji v r. 1968. Řekněte mi, prosím, nakolik souhlasíte nebo nesouhlasíte s následujícími názory.

- a) Tehdy šlo o pokus zlikvidovat socialismus 1 2 3 4 5
b) V období do srpna se sice udělaly určité chyby, ale v zásadě to bylo správné 1 2 3 4 5
c) Dnešní přestavba je v podstatě totéž, o co šlo tehdy, jenom je jiná doba 1 2 3 4 5
d) Vstup vojsk v srpnu byl správný, protože byl ohrožen socialismus 1 2 3 4 5
e) Události roku 1968 byly v uplynulých letech objektivně zhodnoceny a na tomto hodnocení není dnes potřeba nic měnit .. 1 2 3 4 5
f) Řadě lidí se později neprávem ublížilo za to, co v osmašedesátém dobře mysleli." 1 2 3 4 5

104

POKYN: PONECHTE DOTÁZANÉMU LÍSTEK D.

34. "Přečtu Vám ještě několik dalších názorů, řekněte mi, prosím, opět, nakolik s nimi souhlasíte.

- a) Lidé by se měli hodnotit podle toho, jak umí pracovat, a vůbec ne podle toho, v jaké jsou politické straně 1 2 3 4 5
b) Všichni, kteří to myslí se socialismem dobře, mají u nás možnost otevřeně projevit svůj názor, aniž by se museli bát nějakého postihu 1 2 3 4 5
c) Do soukromého vlastnictví by se měly vrátit nejen restaurace a malé dílny, ale i velké výrobní podniky 1 2 3 4 5
d) Bylo by chybné vytvářet nějaké nové odbory, jako je Solidarita v Polsku 1 2 3 4 5
e) Náš volební systém je dostatečně demokratický." 1 2 3 4 5

109

35. "Co si myslíte o lidech, kteří demonstrovali v lednu tohoto roku na Václavském náměstí? Jak hodnotíte jejich počínání?"

Two circles for rating, with 110 written below.

36. "Co si myslíte o zásahu bezpečnosti proti těmto lidem?"

Two circles for rating, with 111 written below.

37. "Co je třeba, podle Vás, dělat v případě, že by se měly podobné události někdy v budoucnu opakovat?"

- Takové demonstrace by se neměly povolovat, a v případě, že k nim přesto dojde, je třeba proti nim zakročit 1
Takové demonstrace by se mohly povolit, ale pouze na nějakém odlehlejšími místě a ne v centru hlavního města 2
nemám nic proti konání takových demonstrací, ať je to kdekoliv." 3
NEVÍ 4

112

38. "Kdybyste měl možnost odejít do kapitalistického státu za výhodným zaměstnáním, jak byste se rozhodl?"

- Vůbec byste neodešel 1
Možná, že byste odešel na čas 2
Možná, že byste odešel i natrvalo 3
Určitě byste odešel, ale jen na čas 4
Určitě byste odešel natrvalo." 5
NEVÍ, NEUVAŽOVAL O TOM 6

113

39. "Který z následujících názorů je Vám osobně nejbližší?"

- Každý by měl mít právo emigrovat a zase se vrátit, jak bude chtít 1
Když chce někdo jinač, ať může emigrovat, ale ať už se nevrací 2
Když se u nás někdo vyučil, vystudoval, není pak možné, aby mohl emigrovat, kdy se mu zachce 3
Emigrovat může jen špatný člověk, který si neváží socialismu v ČSSR." 4

114

40. "Chodíte na veřejné schůze KSČ, schůze SČSP, ROH a podobně?"

- Ano, a často tam vystupujete, diskutujete 1
Ano, chodíte, ale většinou mlčíte 2
Chodíte jen když musíte, snažíte se tomu vyhnout 3
Zásadně na podobné akce nechodíte 4
Nemůžete na podobné akce chodit ze zdravotních, věkových a podobných důvodů." 5

115

41. "A chodíte na manifestace při velkých výročích, jako je 1. máj, výročí února apod.?"

- Chodíte z přesvědčení 1
Chodíte, protože musíte 2
Chodíte málokdy, většinou se tomu vyhnete 3
Zásadně na podobné akce nechodíte 4
Nemůžete na tyto akce chodit." 5

116

"Na závěr rozhovoru dovolte několik otázek o Vás."

42. "Kolik je Vám let?"

Two boxes for age, with 117 written below.

43. "Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?"

Table with columns: ZÁKLADNÍ-NEVYUČEN(A), ZÁKLADNÍ-VYUČEN(A), DALŠÍ BEZ MATUREITY, STŘEDNÍ ŠKOLA S MATUREITOU, VYSOKOŠKOLSKÉ. Row 1 has values 1, 2, 3, 4, 5.

118

44. "Jste členem nebo funkcionářem"

Table with columns: Nečlen, Člen bez funkce, kandidát, Funkcionář. Rows for KSČ, SSM, and other organizations.

121

45. "Kdybyste měl určit svůj světový názor, považoval byste se sám spíše za"

- marxisticky smýšlejícího člověka, 1
nábožensky smýšlejícího člověka, 2
nebo máte jiný světový názor?" 3
DOTÁZANÝ NEVÍ 4

122

46. "Jaké je Vaše současné zaměstnání nebo jaký obor studujete?" (UVEĎTE ČO NEJPODROBNĚJI, Tedy i to, zda je dotázaný důchodce nebo žena v domácnosti.)

Two circles for rating, with 124 written below.

"To je všechno, děkuji Vám za rozhovor."

OTÁZKA PRO TAZATELE:

DOTÁZANÝ JE: MUŽ 1 ŽENA 2

125

EVIDENČNÍ ČÍSLO TAZATELE:

Four boxes for identification number, with 126, 127, 128 written below.

V DNE

ČITELNÝ PODPIS TAZATELE: [Signature]

L Í S T E K A

DENNĚ NEBO TÉMĚŘ DENNĚ	1 - 3 x TÝDNĚ	MÉNĚ ČASTO NEŽ NEŽ 1 x TÝDNĚ	VŮBEC NE
1	2	3	4

L Í S T E K B

NAŠE TV, TISK, ROZHLAS	NĚKDY NAŠE, NĚKDY ZÁPADNÍ	ZÁPADNÍ TV, TISK, ROZHLAS	NEDOKÁŽI POSOUDIT
1	2	3	4

L Í S T E K C

NAŠE TV, TISK, ROZHLAS	NĚKDY NAŠE SDĚLOVACÍ PROSTŘEDKY, NĚKDY ZASE PROSTŘEDKY JI- NÝCH SOCIALISTICKÝCH ZEMÍ	TV, TISK A ROZHLAS JINÝCH SOCIALISTICKÝCH ZEMÍ	NEDOKÁŽI POSOUDIT
1	2	3	4

L Í S T E K D

ROZHODNĚ SOUHLASÍM	SPÍŠE SOUHLASÍM	SPÍŠE NESOUHLASÍM	ROZHODNĚ NESOUHLASÍM
1	2	3	4